

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра геодезії, картографії і кадастру

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми
Михайло ШЕМЯКІН

“09” серпня 2024р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“КАДАСТР НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ”

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь: Бакалавр

Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво

Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій

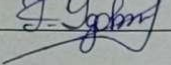
Освітня програма: Геодезія та землеустрій

Факультет: лісового і садово-паркового господарства

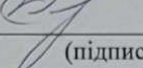
Умань – 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» освітньої програми «Геодезія та землеустрій» — Умань: Уманський НУС, 2024. - 21 с.

Розробники: Удовенко Ірина Олександрівна к.е.н., доцент кафедри геодезії, картографії і кадастру

 Удовенко І.О.

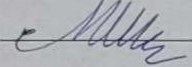
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геодезії, картографії і кадастру
Протокол від “09” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри (Кисельов І.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

09” серпня 2024 року

Схвалено методичною комісією факультету “Лісове і садово-паркове господарство”

Протокол від “12” серпня 2024 року № 1

“12” серпня 2024 року Голова (Шемякін М.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19 "Архітектура та будівництво"</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова</u>	
Модулів – 1	Спеціальність <u>193 "Геодезія та землеустрій"</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		21 к-зм, 31-зм	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		2-й, 3-й	
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр Освітня програма: <u>"Геодезія та землеустрій"</u>	20 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		46 год	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів»

Робоча програма навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва №01-16/18/од, затвердженого Вченою радою від 11 липня 2024р.

Навчальна дисципліна «Кадастр населених пунктів» належить до вибіркових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Геодезія та землеустрій» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій 19 «Архітектура та будівництво».

Мета полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних навиків з основ розробки схем планування та забудови населених пунктів, зонування території, їх сучасне і перспективне призначення, екологічну, інженерно-геологічну ситуацію, стан забудови і інженерного забезпечення та характеристик будівель і споруд.

Завдання дисципліни полягає у вивченні теоретичних питань кадастру населених пунктів і практичному застосуванні цих питань у проведенні основного і поточного обліку земель з метою забезпечення вивчення земельного фонду усіх населених пунктів – сіл, селищ, міст; складанні звіту про наявність та розподіл земель населеного пункту, що знаходяться у власності і наданні у користування; складанні звіту про наявність та розподіл будинків (споруд) населеного пункту за кількістю поверхів, матеріалом стін, інженерним обладнанням, з причин непридатності до використання; складання звіту про вуличну дорожню мережу населеного пункту, інженерні мережі населеного пункту, проведенні грошової оцінки земель населених пунктів: функціонального зонування населених пунктів, складанні земельного балансу населених пунктів.

Предметом дисципліни є набуття знань, вмінь та навичок з комплексу робіт по основному і поточному обліку земель в населених пунктах; грошовій оцінці земель забудованих територій; грошовій оцінці земель, що використовуються як сільськогосподарські угіддя; визначенні витрат на облаштування території населеного пункту; виділенні економіко-планувальних зон населеного пункту; виконувати роботи з юридичного оформлення документів на право власності і користування землею в населеному пункті; складанні земельного балансу сіл, селищ, міст; застосовувати дані земельного кадастру для вирішення різноманітних завдань, пов'язаних з організацією використання і екології використання земель в населених пунктах.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Основи фахової підготовки», «Топографія», «Картографія», «Топографія та землевпорядне креслення», «Землеустрій»; поєднується з вивченням освітніх компонентів «Основи екології та охорони природи», «Фотограмметрія та дистанційне зондування», «Супутникова геодезія та сферична астрономія».

Вивчення навчальної дисципліни «Природно-заповідні мережі» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій 19 «Архітектура та будівництво». (табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 3	Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію
		ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 2	Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.
		ПРН 7	Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо- геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою.
		ПРН 9	Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
ФК 03	Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.	ПРН 4	Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.
		ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.
ФК 07	Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження.	ПРН 3	Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію
		ПРН 4	Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.
		ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних

			наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.
		ПРН 6	Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство
ФК 08	Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.	ПРН 3	Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію
		ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.
		ПРН 9	Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Кадастр населених пунктів», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Кадастр населених пунктів»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності природничих категорій «природно-заповідний фонд», «природні об'єкти», «мережа», «охорона та резервування», «трансграничні природно-заповідні території», «екологічна мережа» тощо;	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення проблемних ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	етапи історичного розвитку та сучасний стан природно-заповідних мереж;		
1.3	міжнародних та національних класифікацій природоохоронних територій;		
1.4	чинне законодавство та структурно-функціональну організацію природно-заповідного фонду;		
1.5	сутність сучасної мережі природно-заповідного фонду та структуру екомережі.		
2	Уміння/навички:		
2.1	застосовувати знання в професійній та природоохоронній діяльності, а також	лекція, практичне заняття, дискусія,	усне опитування, тестування, участь у

	прогнозувати зміни, що можуть вплинути на стратегічне позиціонування країни;	аналітична робота, вирішення проблемних ситуацій та виробничих задач, самонавчання через Moodle	дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	обґрунтовувати виділення і створення природно-заповідних територій та мережі;		
2.3	оцінювати вплив антропогенних факторів на заповідні екосистеми.		
3	Комунікація:		
3.1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців стратегічних цілей організації природно-заповідних мереж, що включають як національні, так світові екомережі;	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, екскурсія, вирішення проблемних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання графічних робіт, виконання вирішених виробничих задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	розробка та презентація процедури створення та механізму резервування природних територій;		
3.3	ведення діалогу про методи, управління, процедуру створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також напрями їх використання, забезпечуючи зрозумілість для всіх учасників незалежно від їхнього рівня знань у сфері природно-заповідного фонду.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Визнання власної ролі щодо організації еколого-освітньої та рекреаційної діяльності, відповідальності за збереження заповідних екосистем;	практичне заняття, дискусія, екскурсії, вирішення проблемних ситуацій	представлення презентацій, есе, виконання графічних робіт, вирішення проблемних ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Здатність оцінювати вплив антропогенних факторів на заповідні екосистеми, а також організувати громадський контроль природно-заповідного фонду враховуючи глобальні умови екорозвитку та аспекти сучасного господарювання.		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.	Лекційні заняття, практичні заняття, індивідуальні консультації, мозковий штурм. самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій,

			контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 3	Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, мозковий штурм. самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 4	Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	Інтерактивні заняття, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів, есе і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій та рефератів, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.	лекція, практичні заняття з вирішенням професійно-орієнтованих задач, інтерактивні заняття, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання графічних робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація есе-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 6	Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.	лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через конспекти та посібники, самонавчання	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, , індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 7	Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою.	Лекційні заняття, практичні заняття з вирішенням професійно-орієнтованих задач та завдань, інтерактивні заняття, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання розрахунково-графічних робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація результатів, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 9	Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати	тематичні лекції, інтерактивні заняття, мозковий штурм,	виконання графічних робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація

<p>геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.</p>	<p>дискусії, самонавчання через Moodle</p>	<p>результатів НДРС, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль</p>
---	--	---

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи кадастру населених пунктів. Загальна характеристика кадастру населених пунктів

Тема лекційного заняття 1. Теоретичні основи кадастру населених пунктів

Завдання і зміст кадастру населених пунктів. Правовий режим використання земель населених пунктів. Земельний кадастр як основа містобудівного кадастру. Склад земель населених пунктів і їх використання.

Призначенням державного земельного кадастру населених пунктів є забезпечення необхідною інформацією органів державної влади та органів місцевого самоврядування, зацікавлених підприємств, установі організацій, а також громадян з метою регулювання земельних відносин щодо раціонального використання та охорони земель, визначення розміру плати за землю і цінності земель у складі природних ресурсів, контролю за використанням земель і охороною земель, економічного та екологічного обґрунтування бізнес-планів та проектів землеустрою.

Основне завдання ведення державного земельного кадастру в населених пунктах є таким:

- забезпечення повноти відомостей про всі земельні ділянки населеного пункту;
- застосування єдиної системи просторових координат та систем ідентифікації земельних ділянок населених пунктів;
- запровадження єдиної системи земельно-кадастрової інформації та забезпечення її достовірності в населених пунктах.

Тема лекційного заняття 2. Загальна характеристика кадастру населених пунктів

Склад земель населених пунктів. Об'єкт, одиниця, елемент кадастру населених пунктів. Види і принципи кадастру населених пунктів.

Об'єктом земельного кадастру є всі землі, розташовані в межах житлової та громадської забудови, і конкретні межі відокремлюють їх від інших територій.

Землі сільської, селищної і міської забудови складаються із земель забудованих і призначених під забудову житловими, культурно-побутовими, промисловими й іншими будівлями та спорудами. Забудовані землі, в свою чергу, поділяються на земельні ділянки, що розмішені безпосередньо під будівлями, і земельні ділянки, що обслуговують їх. Власниками землі і землекористувачами на землях забудови населеного пункту є державні, комунальні і громадські підприємства, організації й установи, а також громадяни, яким надані земельні ділянки для будівництва й експлуатації різноманітних будівель і споруд.

Якщо для всіх категорій земель одиницею земельного кадастру прийнято вважати землеволодіння і землекористування, то для земель житлової та громадської забудови самостійною одиницею є присадибні ділянки будинків і домоволодінь, а також окремі масиви земель, не передані в користування конкретним землекористувачам.

Земельний кадастр населених пунктів поділяється на два види: основний, або первинний; поточний, або наступний. Земельний кадастр, як основа вивчення й організації раціонального використання земель, вимагає дотримання певних принципів, основними з яких є: єдність, законність, безперервність, об'єктивність, економічність, наочність і доступність.

Тема лекційного заняття 3. Організація ведення земельного кадастру населених пунктів. Правовий режим земель населених пунктів

Організація ведення кадастру населених пунктів. Текстові і графічні матеріали кадастру населених пунктів та способи їх отримання.

Відповідно до законодавства про землю, всі житлові та громадські забудови перебувають у віданні сільських, селищних або міських рад. У межах території житлової та громадської забудови відповідні ради приймають рішення про передачу земельних ділянок у власність та надання у користування, в тому числі на умовах оренди. Тому ведення земельного кадастру в сільських населених пунктах, селищах і містах покладається на сільські, селищні та міські ради з введенням у штати виконавчих комітетів посад інженерів-землепорядників по земельному кадастру. Керівництво роботою цих спеціалістів у сільських населених пунктах, селищах міського типу і містах районного підпорядкування покладається на начальника районного, міського відділу земельних ресурсів, а в містах обласного підпорядкування - на управління земельних ресурсів області Держземагенства України. Державний земельний кадастр населених пунктів включає: кадастрове зонування, кадастрові зйомки, бонітування ґрунтів, економічну оцінку земель, грошову оцінку земельних ділянок, державну реєстрацію земельних ділянок, облік кількості і якості земель.

Земельно-кадастрові документи житлової та громадської забудови включають текстові і картографічні матеріали. Текстові документи становлять систему книг, карточок, відомостей, пояснювальних записок та інших документів, де дані відображаються в натуральних показниках. Картографічні - дають графічне зображення території населених пунктів на папері у визначеному масштабі і оформляються у вигляді планів, карт, схем, картограм. Між ними існує тісний взаємозв'язок, а саме: текстові документи заповнюються на основі картографічних, вони повинні з належною повнотою відображати землі населених пунктів. Крім цього, земельно-кадастрові документи поділяються на облікові і звітні.

Тема лекційного заняття 4. Інвентаризація і облік земель в населених пунктах

Мета проведення інвентаризації земель. Завдання проведення інвентаризації земель. Етапи проведення інвентаризації земель. Облікові об'єкти інвентаризації земель.

Одним із методів отримання інформації для ведення державного земельного кадастру є інвентаризація земель.

Метою проведення інвентаризації є створення основи для:

- ведення державного земельного кадастру в населених пунктах;

- реєстрації земельних ділянок;
- видачі власникам землі (землекористувачам) документів, що посвідчують право власності на землю або право користування нею;
- забезпечення створення банку даних на паперовій основі та магнітних носіях;
- організації постійного контролю за використанням земель в населених пунктах.

Інвентаризація земель населених пунктів може бути запланована в межах населеного пункту, кварталів або окремих землекористувачів. Загальне керівництво роботами з інвентаризації земель населених пунктів та їх організація покладаються на міські управління земельних ресурсів та управління (відділи) земельних ресурсів міст обласного (районного) підпорядкування й місцеві земельні органи Держземагенства України. Вихідними матеріалами для проведення інвентаризації земель населених пунктів є графічні, текстові, правові документи на земельні ділянки матеріали попередніх інвентаризацій, топографічні карти та плани масштабів 1:500-1:10000, каталоги координат пунктів геодезичної мережі. Фінансування робіт з інвентаризації земель населених пунктів здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету або коштів замовника.

Lecture 4. Inventory and accounting of lands of settlements

Purpose of land inventory. The task of carrying out land inventory. Stages of land inventory. Land inventory accounting objects.

One of the methods of obtaining information for maintaining the state land cadastre is the land inventory.

The purpose of the inventory is to create a basis for:

- maintenance of the state land cadastre in settlements;
- registration of land plots;
- issuing to land owners (land users) documents proving ownership of land or the right to use it;
- ensuring the creation of a data bank on paper and magnetic media;
- organization of permanent control over the use of land in settlements.

Land inventory of settlements can be planned within the settlement, quarters or individual land users. The general management of works on land inventory of settlements and their organization are entrusted to the city administrations of land resources and administrations (departments) of land resources of cities of regional (district) subordination and local land bodies of the State Land Agency of Ukraine. The starting materials for carrying out the inventory of land of settlements are graphic, textual, legal documents for land plots, materials of previous inventories, topographic maps and plans of scales 1:500-1:10000, catalogs of coordinates of points of the geodetic network. Funding is also carried out from the land inventory of settlements at the expense of the local budget or the customer's funds.

Тема лекційного заняття 5. Принципи регулювання земельних відносин в населених пунктах

Становлення та розвиток інституту оцінки землі. Компетенція місцевих органів влади в процесі формування ринку землі. Об'єкти та суб'єкти плати за землю в населених пунктах.

Змістовий модуль 2. Складові частини і порядок ведення кадастру населених пунктів. Зонування території населених пунктів та організація містобудівного кадастру

Тема лекційного заняття 1. Загальна організація території сільського населеного місця

Принцип зонування населених місць. Функціональна структура сільського населеного місця. Громадські центри. Вулична мережа і площі. Умови розміщення складових частин і елементів сільського населеного місця (економічні, санітарно - гігієнічні, будівельно-технічні, архітектурно-планувальні). Основні елементи плану населеного місця.

Тема лекційного заняття 2. Земельний баланс населеного пункту.

Облік кількості земель в населених пунктах. Облік якості земель в населених пунктах. Земельний баланс населеного пункту.

Основним завданням земельного кадастру є визначення фактичних розмірів землеволодінь і землекористувань у населених пунктах з розподілом їх за складом угідь. Важливе значення має порівняння даних обліку земель із записами у земельно-кадастровій і реєстровій книгах, усунення виявлених порушень володіння і користування землею, ліквідація багатоділянковості і створення картографічної основи для ведення обліку поточних змін.

Весь комплекс робіт зі зйомки і обліку земель населених пунктів складається з підготовчих, польових і камеральних. Існуюча система земельного кадастру передбачає разом із земельно-обліковими документами складання у кожному населеному пункті земельно-звітних документів, які об'єднують у земельний баланс. Земельний баланс складається на територію сільських населених пунктів, які розташовані у межах сільської ради, кожного селища міського типу і міста районного, обласного і республіканського підпорядкування за станом на 1 січня кожного року; і подається у відділ земельних ресурсів не пізніше 1 лютого наступного за звітним року.

Тема лекційного заняття 3. Складові частини і порядок ведення кадастру населених пунктів.

План земельно-господарського впорядкування як правова основа формування земельних відносин в населених пунктах. Порядок складання плану земельно-господарського устрою населеного пункту.

Згідно зі ст. 39 Земельного кодексу України використання земель житлової і громадської забудови здійснюється відповідно до генерального плану населеного пункту, іншої містобудівної документації, плану земельно-господарського устрою з дотриманням державних стандартів і норм, регіональних і місцевих правил забудови.

Сучасний план земельно-господарського устрою складається з графічних та текстових матеріалів, які повинні містити такі дані:

- поділ земель за використанням відповідно до цільового призначення;
- поділ земель за формами власності та користування;
- заходи з вдосконалення структури території, її освоєння;
- заходи економічного стимулювання раціонального використання земель;
- вихідні дані щодо земельного податку;

- заходи щодо використання земель в охоронних зонах;
- напрямки природоохоронної діяльності.

Тема лекційного заняття 4. Зонування території населених пунктів та організація містобудівного кадастру

Завданням плану земельно-господарського устрою території є обґрунтування, розробка і подальша реалізація на землях населеного пункту необхідного обсягу організаційних, агротехнічних, середовище формувальних та природоохоронних та інженерно-технічних заходів з освоєння, поліпшення якості землі, її раціонального використання, охорони й захисту від руйнівних процесів.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	Пра	інд	с.р.		л	п	прак	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи кадастру населених пунктів. Загальна характеристика кадастру населених пунктів												
Тема 1. Теоретичні основи кадастру населених пунктів	10	2		2		6						
Тема 2. Загальна характеристика кадастру населених пунктів	10	2		2		6						
Тема 3. Організація ведення земельного кадастру населених пунктів*	8	2		2		4						
Тема 4. Інвентаризація і облік земель в населених пунктах Lecture 4. Inventory and accounting of lands of settlements**	8	2		2		4						
Тема 5. Принципи регулювання земельних відносин в населених пунктах	8	2		2		4						
Разом за змістовим модулем 1	44	10		10		24						
Змістовий модуль 2. Складові частини і порядок ведення кадастру населених пунктів. Зонування території населених пунктів та організація містобудівного кадастру												
Тема 1. Загальна організація території сільського населеного місця	10	2		2		6						
Тема 2. Земельний баланс населеного пункту	12	2		4		6						
Тема 3. Складові частини і порядок ведення кадастру населених пунктів	11	2		4		5						
Тема 4. Зонування території населених пунктів та організація містобудівного кадастру	13	4		4		5						
Разом за змістовим модулем 2	46	10		14		22						
Усього годин	90	20		24		46						

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**тема викладається англійською мовою

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма
1	Містобудівний кадастр як розподілена геоінформаційна система	2
2	Текстові і графічні матеріали кадастру населених пунктів та способи їх отримання	2
3	Обмір і облік земельної ділянки одержаної громадянином для будівництва житлового будинку, господарських будівель і споруд	2
4	Встановлення центру ваги земельної ділянки форми багатокутника та визначення коефіцієнта компактності	2
5	Складання земельного балансу населеного пункту	2
6	Грошова оцінка населеного пункту** Monetary assessment of the settlement	2
7	Експертна грошова оцінка Expert monetary assessment	2
8	Побудова кадастрового плану земельної ділянки	2
9	Розроблення плану обмежень та обтяжень земельної ділянки	2
10	Складання планово-картографічних матеріалів при встановленні права земельного сервіту	2
11	Планово-картографічне забезпечення встановлення зон з особливими умовами використання земель	2
12	Розроблення плану організації та встановлення межі зони з особливими умовами використання земель	2
Разом		24

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма
1	Кадастровий процес	4
2	Історія виникнення та процес становлення кадастру	2
3	Земельна ділянка: надання та вилучення	4
4	Зйомка і облік земель населених пунктів: підготовчі, польові, камеральні	4
5	Земельний баланс: призначення та процес складання	4
6	Грошова оцінка земель сільськогосподарського підприємства	4
7	План земельно-господарського устрою: суть та призначення	4
8	Побудова кадастрового плану земельної ділянки	4
9	Розроблення плану обмежень та обтяжень земельної ділянки	4
10	Складання планово-картографічних матеріалів при встановленні права земельного сервіту	4
11	Планово-картографічне забезпечення встановлення зон з особливими умовами використання земель	4
12	Розроблення плану організації та встановлення межі зони з особливими умовами використання земель	4
Разом		46

Навчальна дисципліна викладається на основі технологічного підходу до навчання. Він передбачає виклад теоретичного матеріалу на лекціях, який добре ілюструється за допомогою мультимедійних пристроїв, виконання лабораторних робіт за допомогою сучасного електронного геодезичного обладнання. Декілька лабораторних робіт буде виконуватися на місцевості, а саме - роботи з супутниковим геодезичним обладнанням. Самостійна робота студентів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання.

Самостійна робота являється інструментом опанування навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Самостійна робота студентів є важливим елементом успішного засвоєння матеріалу дисципліни. Основне в цієї роботі полягає в самостійній праці студентів з вітчизняною та закордонною літературою, ресурсів Інтернет, нормативними актами щодо сфері використання матеріально технічної бази.

Самостійна робота являється інструментом опанування навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять; основними видами самостійної роботи, запропонованої студентам є: обов'язкове вивчення або закріплення матеріалу, отриманого під час лекцій; опрацювання інформації з літератури, рекомендованої до вивчення; систематизування та вивчення отриманої інформації; підготовка до практичних (семінарських) занять, дискусій, роботи, у групах, опитування, тестування; контрольна перевірка кожним студентом-слухачем якості особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю; підготовка матеріалу до практичного заняття у вигляді тез, доповідей, рефератів.

8. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним, дистанційним та проблемним методами навчання.

Лекції проводяться з використанням спеціальних технічних засобів навчання і супроводжуються демонстрацією схем, відомостей і таблиць. На практичних заняттях розв'язуються завдання, наближені до реальних виробничих задач. Самостійна підготовка студентів з вивчення дисципліни передбачає виконання зазначених вище завдань самостійної роботи методом опрацювання базової, допоміжної навчальної та навчально-методичної літератури, виконання графічних, розрахункових, розрахунково-графічних робіт.

Для досягнення мети і завдань вивчення дисципліни студентам надаються індивідуальні консультації, проводяться пояснення окремих питань, бесіди, дискусії.

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

Матеріали курсу «Кадастр населених пунктів» розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=497>

9. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводяться за допомогою оцінки правильності та якості виконання поставлених завдань.

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки звітів з самостійної роботи та захисту розглянутих в них питань.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Підсумковий контроль знань відбувається на заліку в усній формі.

До заліку не допускається студент, який набрав менше, ніж 35 балів за навчальну роботу протягом семестру, не виконав і не здав всіх лабораторних робіт, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обов'язі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (заліку) студент може набрати максимально 100 балів.

Поточне тестування та самостійна робота												Додаткові*	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	10	100
6	6	8	8	8	9	6	6	8	8	8	9		

* бали за науково-дослідну роботу/заохочувальні бали

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати експрес-опитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання

та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання або письмової відповіді на питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Природно-заповідні мережі» – 90. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях оцінюється в 4 бали:

- а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – 2–3 бали;
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал:

- а) складання тематичних флеш-карт – 0,5–1 бал;
- б) підготовка презентації – 0,5–1 бал.

3. Модульний контроль містить 30 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 30$ тестів) – 15 балів.

Заохочувальні бали – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль — це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

Об'єктом підсумкового контролю знань студентів денної та вечірньої форм навчання у формі диференційованого заліку є:

- систематичність та активність роботи на семінарських і практичних заняттях (максимальна оцінка - 60 балів);
- виконання 2-х модульних контрольних завдань (максимальна оцінка - 20 балів);

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати

успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, нормативні документи, ілюстративні матеріали, природний матеріал.

1. Удовенко І.О. Кадастр населених пунктів. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи на тему: «Кадастр земель населеного пункту» для студентів за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» Умань: УНУС, 2017. – 23 с.

2. Удовенко І.О. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Кадастр населених пунктів» для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» Умань, 2022. 23 с. (1,2 у.д.а.)

3. Методичні вказівки для виконання лабораторної роботи на тему «Встановлення центру ваги земельної ділянки у формі багатокутника та визначення коефіцієнта компактності» з дисципліни “Кадастр населених пунктів” для студентів денної форми навчання ОКР "Бакалавр" напряму підготовки 6.080101 “Геодезія, картографія та землеустрій”.- ВПС ДП “Інститут землеустрою”, 2010. – 24 с.

4. Методичні вказівки для виконання лабораторної роботи на тему «Встановлення центру ваги земельної ділянки у формі багатокутника та визначення коефіцієнта компактності» з дисципліни “Кадастр населених пунктів” для студентів денної форми навчання ОКР "Бакалавр" напряму підготовки 6.080101 “Геодезія, картографія та землеустрій”. - ВПС ДП “Інститут землеустрою”, 2011. – 36 с.

5. Методичні вказівки для виконання лабораторної роботи на тему «Земельний баланс» з дисципліни “Кадастр населених пунктів” для студентів денної форми навчання ОКР "Бакалавр" напряму підготовки 6.080101 “Геодезія, картографія та землеустрій”.- ВПС ДП “Інститут землеустрою”, 2011. – 27 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р. П64 Кадастр населених

пунктів: Підручник. – Львів: “Новий Світ-2000”, 2020. – 404 с.

2. Перович І. Л., Сай В. М. Кадастр територій: навч. посібник / І. Л. Перович, В. М. Сай. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 264 с.

3. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р. Кадастр населених пунктів: Підручник. – Львів: “Новий світ-2000”, 2004. – 392 с.

4. Ступень М.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я. та інші Містобудівний кадастр: Навчальний посібник. – Львів: ЛДАУ, 2003. – 224 с.

5. Оцінка земель: Навчальний посібник/ М.Г. Ступень, Р.Й.Гулько та інші – Львів: “Новий світ-2000”. - 2005. – 308 с.

Допоміжна

1. Бачишин Б.Д. Цифрові карти місцевості: навч. посіб. / Б. Д. Бачишин – Рівне: НУВГП, 2011. – 182с.

2. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р. Кадастр населених пунктів: Підручник. 2-е вид. стереот. – Львів: Новий Світ-2000, 2007. – 392с.

3. Горлачук В.В., В'юн В.Г., Песчанська І. М. та ін. Управління земельними ресурсами: Підручник. – Львів: Видавництво «Магнолія плюс», 2006. – 443

4. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Навчальний посібник / Дехтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М.- К.: Профі, 2007. – 624 с.

5. Михасюк Р.І. Регулювання земельних відносин. – Львів: Укр.технології, 2002. – 248 с.

6. Перович Л., Волосецький В. Основи кадастру. – Львів: Укр. технології, 2000.- 130с.

7. Ступень М.Г. Використання земель населених пунктів. – Львів: Українські технології, 2000.- 359 с.

8. Типове положення “Про службу містобудівного кадастру” Київ, 1993.

13. Інформаційні ресурси

1. Державна науково-технічна бібліотека України. Охорона навколишнього середовища. 19/03/2009. —URL://ntbu.ru/bs/un/054_on.htm

2. URL://www.land-ukraine.com/index.php?p=article&id=146

3. URL://zakon1.rada.gov.ua/

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Природно-заповідні мережі» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Електронні геодезичні прилади», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під

час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. Зміни у робочій програмі на 2024-2025 навчальний рік

У робочій програмі навчальної дисципліни «Кадастр населених пунктів» на 2024-2025 навчальний рік були реалізовані такі зміни: збалансовано та узгоджено відповідно до навантаження розподіл годин лекційних та практичних занять; актуалізовано перелік та взаємозв'язок компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій 19 «Архітектура та будівництво»; усучаснено список рекомендованої літератури.